

# РЕШЕНИЕ

№ 25200

гр. София, 24.07.2025 г.

## В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 12 състав, в**  
публично заседание на 30.06.2025 г. в следния състав:

**СЪДИЯ: Наталия Ангелова**

при участието на секретаря Цонка Вретенарова, като разгледа дело номер **5880** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 - чл. 178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК) и чл. 84, ал. 3 във вр. с чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).

Производството е образувано по жалба на З. Р., ЛНЧ: [ЕГН], гражданин на А., срещу Решение № 3360 от 12.05.2025 г. на Председателя на Държавна агенция за бежанците /ДАБ/ при Министерски съвет на Република България, с което на чужденеца е отказан статут на бежанец и хуманитарен статут.

С жалбата се иска отмяна на решението, като са изложени основания за допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила и противоречие с приложимия материален закон. Излага подробни съображения за неправилна преценка на обстановката в А. в контекста на личната му бежанска история, като административният орган неправилно е игнорирал факта, че причините да напусне страната са свързани с наличието на заплахата за неговия живот и сигурност и неправилно е приел, че за него не са налице предпоставките за хуманитарен статут. Оспорва като неправилен и в противоречие с изложеното от жалбоподателя извода на административния орган за неприложимост на чл. 9, ал. 1, т. 2 от ЗУБ. Исква от съда да отмени решението, като същото се оспорва относно постановения отказ да се предостави хуманитарен статут на основание чл. 9 от ЗУБ, в контекста на направените оспорвания с жалбата. В проведеното по делото открито съдебно заседание, жалбоподателят се явява лично и поддържа жалбата си. Уточнява, че желае да остане в България и не желае да се връща в А., тъй като там животът му би бил в опасност.

Ответникът –Председателят на Държавната агенция за бежанците при МС, се представлява от

юрисконсулт К., която в писмено становище оспорва жалбата и моли Съда да остави в сила оспореното в настоящето производство Решение на председателя на ДАБ. Прилага и актуална справка за обстановката в А. към 23.04.2025 г.

Софийска градска прокуратура, редовно уведомена, не изпраща представител.

Административен съд - София град, след като взе предвид наведените в жалбата доводи и се запозна с приетите по делото писмени доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

С оспореното по делото Решение № 3360/12.05.2025 г. е разгледана молба за международна закрила с вх. № ПМЗ-ВР-214/20.01.2025 г. на РПЦ С., подадена от З. Р., граждани на А., с която чужденецът е поискал предоставяне на международна закрила от Република България. На основание чл. 58, ал. 4 от ЗУБ, молбата за предоставяне на международна закрила е изпратена до компетентния административен орган – Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет на Република България /ДАБ-МС при РБ/. Молителят е регистриран в РПЦ- С. като З. Р., ЛНЧ: [ЕГН], мъжки пол, [дата на раждане] в общ. Пачирагам, А., гражданин на А., етническа принадлежност: пащун, вероизповедание: сунит, семейно положение: неженен. Личните му данни са установени въз основа на подписана от него декларация по чл. 30, ал. 1, т. 3 от ЗУБ.

Чужденецът е получил копие от Указания за правата и задълженията на чужденците, подали молба за закрила в Република България, включваща пояснения относно производството за предоставяне на международна закрила; относно последваща молба за международна закрила; относно връчване на решенията в превод на пащу език, в потвърждение на което на последната страница на екземпляра им на български език се е подписал лично /л. 69/. Съставена е Евродак дактилоскопна карта с референтен номер: BR105C2501200015.

С писмо рег. № УП-17436/24.01.2025 г. на ДАБ-МС, директорът на РПЦ- [населено място] е изискал от директора на Специализирана дирекция „М“ - Държавна агенция "Национална сигурност" (ДАНС) писмено становище по постъпилата молба за международна закрила. С писмо рег. № М-3157 от 01.03.2025 г. директорът на специализирана дирекция "М" - ДАНС, уведомява председателя на ДАБ-МС, че към момента ДАНС не възразява да бъде предоставена закрила на лицето в случай, че отговаря на условията по ЗУБ.

От данните от проведеното на 17.02.2025 г. интервю, обективизирано в Протокол с рег. № УП-17436 /л. 50/, кандидата съобщава, че е напуснал А. нелегално на 02.12.2021 г., като е заминал за И. и е останал една година там. Споделя, че на 10 януари 2023 год. е тръгнал нелегално за Турция, където е живял две години и е работил във фабрика за дънки. Твърди, че на 15.01.2025 г. е тръгнал от Турция, като за пет дни е пристигнал в България. Сочи, че е преминал границата не по законоустановения ред. Молителят споделя, че по време на Ислямската Република всички работили за правителството. Заявява, че е получил три заплашителни писма от Министерството на вътрешните работи на Ислямското емирство на талибаните. Първият път като е получил такова писмо е бил К.. Сочи, че е отишъл с паспорта си в няколко посолства, за да може да избяга, но те не му давали виза и той се изплашил от талибаните, защото искали да се яви при тях. Споделя, че е мислил, че те ще го убият, тъй като преди това много хора били намерени мъртви. Допълва, че след като е получил писмото на 02.12.2021 г. е избягал и е отишъл в И.. Във второто получено от него писмо, било още по-грубо изразено, че трябва да отиде при талибаните. Твърди, че вече в третото писмо пишело, че го търсят из цял А. и са информирали всички институции, ако го открият, да го задържат. Заявява, че е избягал заради талибаните. Споделя, че е предоставял храна на 600 служители на предишното правителство, може би заради това те искали да отиде при тях, защото е помагал на хората, които били срещу талибаните в предишното правителство. Твърди, че в писмата те пишели, че искат от него да се яви за кратка информация, но това било само с цел

да го измамат да отиде при тях. Сочил, че лично не е срещал с талибаните. Те имали тайни затвори и по този начин убивали много хора. Споделял, че когато талибаните дошли на власт, той е живял в Д., след което избягал в К.. Споделял, че там работил скрито като строителен работник. Декларира, че когато талибаните изпратили писмото до К., той се изплашил, а второто и третото писмо дошли в дома му, при майка му. Допълва, че ако се върне в страната си по произход, ще има голяма опасност за него.

В хода на административното производство е приета и обсъдена в решението на Председателя на ДАБ при МС: Справка вх. № МД-02-120/07.03.2025 г. относно актуалната политическа и икономическа обстановка в А.. От изложеното в нея става ясно, че насилието в А. не е безогледно и повсеместно на цялата територия. Обстановката там сама по себе си не е основание да се приеме, че по отношение на чужденеца е налице страх от преследване, както и да е налице реална опасност, която да е била повод за напускането му. Направен е извод, че не може да се направи обоснован извод, че А. се намира в състояние на въоръжен вътрешен или международен конфликт. От анализа на информацията в справката става ясно, че определени уязвими групи могат да попаднат в хипотезата на чл. 9, но видно от материалите по преписката на молителят, той не попада в тази категория. Въпреки трудната икономическа обстановка, в която се намира А., може да се направи извод, че ситуацията свързана със сигурността там значително се е подобрила и не може да се приеме, че евентуалното завръщане на чуждият гражданин в родината му по произход би довело до някакви неблагоприятни за него последици.

Със становище рег. № УП-17436/25.04.2025 г. на интервюиращия орган е предложено на председателя на ДАБ – МС да откаже хуманитарен статут и статут на бежанец на З. Р..

С оспореното в настоящото производство Решение № 3360/12.05.2025 г., председателят на ДАБ-МС, на основание чл. 75, ал.1, т.2 и 4, вр. с чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ, е отхвърлил молбата за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут. След анализ на заявленията от жалбоподателя обстоятелства, сочени като основания за предоставяне на международна закрила, е прието от административния орган, че не са налице предпоставките за предоставяне на статут на бежанец съгласно чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. Статут на бежанец се предоставя единствено на лично основание, при наличие на преследване по някоя от хипотезите на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ, които условия в конкретния случай не са изпълнени. Чуждият гражданин не е бил политически ангажиран, както и не е обосновал твърдения за осъществено спрямо него преследване на някои от причините посочени в чл. 8, ал. 1 във вр. с ал. 4 от ЗУБ. Не са и констатирани да са нарушени основни негови права или да е осъществена съвкупност от действия, които да доведат до нарушаване на основните му права, достатъчно тежки по своето естество или повторяемост. Съгласно чл. 8, ал. 4 от ЗУБ преследване е нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежко по своето естество и повторяемост. Констатирано е още, че липсват и предпоставките за предоставяне на статут на бежанец по чл. 8, ал. 9 от ЗУБ, тъй като не е посочил член от семейството му да има предоставен статут на бежанец в Република България.

Органът е изложил и мотиви по основанията, предвидени в чл. 9 от ЗУБ за предоставяне на хуманитарен статут, като е приел, че също не е налице нито едно от предвидените основания. На първо място е прието, че е неприложим чл. 9, ал.1, т.3 ЗУБ, тъй като спрямо жалбоподателя не е налице заплаха поради ситуация на безогледно насилие в страната му по произход, който извод е формиран въз основа на данните в справката на дирекцията към ДАБ, като е посочено, че в момента в А. не е налице вътрешен или международен въоръжен конфликт. Също органът е приел, че в конкретния случай не се установява спрямо чужденеца да са налице сериозни или потвърдени основания да се счита, че единствено на основание присъствието си на територията

на държавата си по произход, той би бил изправен пред реален риск да стане обект на заплаха. При тези обстоятелства е прието, че за жалбоподателя не съществува реална опасност от тежки посегателства по смисъла на чл. 9, ал.1 от ЗУБ, както и, че липсват основания за прилагане на чл. 9, ал.6 от ЗУБ, тъй като не е заявил член на семейството му да е с предоставен хуманитарен статут в Република България, също не обосновавал молбата си за закрила с други причини от хуманитарен характер, нито причини, посочени в Заключенията на Изпълнителния комитет на ВКБООН - съгласно чл.9, ал.8 ЗУБ. По изложени подробни съображения е прието, че по отношение на молителя не са налице основания за предоставяне на международна закрила на никое от основанията по чл.8 и по чл. 9 ЗУБ, нито основания за предоставяне на хуманитарен статут.

Събраха се и гласни доказателства, като беше разпитан свидетелят Хежратулах Р., който е вуйчо на жалбоподателят и негов командир. Споделя, че е бил командир на група против талибаните и постоянно са воювали с тях и Даеш. Твърди, че в този период жалбоподателят е бил негов шофьор и е изпълнявал логистични задачи. Сочи, че възнагражденията са били от държавната служба за разузнаване и сигурност на А. (НДС). В чували е получавал пари, за да разпределя после възнагражденията на хората, които са били под неговото ръководство. В него период е ръководил 500 човека, като на 68 от тях талибаните са отрязали главите. Сочи, че в България е дошъл преди около година и седем месеца. За жалбоподателят споделя още, че няколко пъти са му били изпратени призовки и са го викали в районното управление, където другите са ходили и не са се връщали. В случай, че замине обратно за А., счита, че няма как да оцелее. Допълва, че от момента в който талибаните са дошли на власт, са започнали да избиват хората в къщите им. Споделя още, че има официално служебно писмо от президентството (предишното) на А., което гласи, че е главен командир на 500 човека и отговаря за тях, като същевременно има заповед да стане кмет на общински град. Талибаните сега разполагали с всички данни от разузнаването-имената на предишните агенти, адреси и каква работа вършат.

В съдебно заседание е представена и справка с вх. № МД-02-220/23.04.2025 г. за актуалната политическа и икономическа обстановка в А. към 23.04.2025 г.

При така установеното от фактическа страна, Съдът стигна до следните правни изводи:

По допустимостта на жалбата:

Жалбата е подадена от надлежна страна, която е адресат на оспорения административен акт, с право и интерес от оспорването, в срока по чл. 84, ал. 3 от ЗУБ, поради което е процесуално допустима и следва да бъде разгледана по същество.

При извършената служебна проверка на законосъобразността на оспореното решение (чл. 168, ал. 1 от АПК), на основанията, посочени в чл. 146 АПК, Съдът намира, че оспореният индивидуален административен акт е издаден от компетентен орган – председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет на осн. чл. 48, т. 1 от ЗУБ.

Заповедта е издадена в писмена форма, при спазване на административнопроизводствените правила, при правилно прилагане на материалния закон и в съответствие с неговата цел.

От приетите и неоспорени по делото доказателства безспорно се установи, че чужденецът е информиран писмено, на разбираем за него език за реда, по който ще се проведе производството по предоставяне на международна закрила, за неговите права и задължения, респективно за организациите, които предоставят правна и социална помощ на чужденци (чл. 58, ал. 8 от ЗУБ). Своевременно и по надлежния ред е информиран за датата на провеждане на интервю, като му е представена възможност да изложи своята бежанска история и да ангажира доказателства в подкрепа на своите твърдения на заявления от него език, като за тази цел му е бил осигурен

преводач. От представения с административната преписка протокол от проведено интервю се установи, че то е проведено на заявления от чужденец език, като той изрично е удостоверил с подписа си, че няма възражения и допълнения. С оглед нормата на чл. 73 от ЗУБ, молбата за предоставяне на международна закрила е разгледана индивидуално, като на молителя е предоставена възможност да изложи всички свои доводи свободно и добросъвестно, той не е бил ограничен да посочи и евентуално да представи доказателства в подкрепа на своите твърдения.

Разгледана по същество жалбата е частично основателна.

В обжалваното решение, са обсъдени предпоставките на чл.8 от ЗУБ относно предоставяне на статут на бежанец предвид липсата на опасност от преследване по смисъла на чл.8, ал.1 от ЗУБ. Съгласно посочената разпоредба, статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. В тази връзка правилен е изводът на административния орган, че изложените от лицето причини не представляват материалноправно основание по смисъла на чл. 8, ал. 1 ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец. Законосъобразен и обоснован е изводът на административния орган, че заявените от жалбоподателя обстоятелства не могат да бъдат свързани с нито една от причините за преследване посочени в закона. В тази част жалбата е неоснователна.

Същевременно обаче без да събере допълнително информация, необосновано административният орган е приел за недостоверна бежанската история на кандидата и е отхвърлил основното съображение от нея за причината жалбоподателят да напусне А., а именно това, че е работил за предишното правителство, като е предоставял храна за техни служители, както за получените от него три броя писма, за които е представил писмени доказателства.

По силата на чл. 4, пар.3 от Директива 2011/95/ЕС оценяването на молбата за международна закрила следва да бъде извършено за всеки отделен случай, като се вземат под внимание следните елементи:

- а) всички относими факти, свързани с държавата на произход в момента на вземането на решение по молбата, включително законите и подзаконовите актове на държавата на произход, както и начинът на тяхното прилагане;
- б) относими декларации и документи, представени от молителя, включително и информация, позволяваща да се определи дали молителят е бил или би могъл да бъде обект на преследване или на тежки посегателства;
- в) индивидуалното положение и личните обстоятелства относно молителя, включително и фактори като неговото минало, пол и възраст, за да може да се определи, въз основа на личните обстоятелства относно молителя, дали действията, на които той е бил или рискува да бъде изложен, биха могли да бъдат считани за преследване или за тежки посегателства;
- г) фактът дали след напускането на държавата на произход молителят е упражнявал дейности, чиято единствена или основна цел е била да се създадат необходимите условия, за да се подаде молба за международна закрила, с цел да се определи дали тези дейности биха го изложили на преследване или на тежки посегателства, ако той би се завърнал в тази държава;
- д) дали е разумно да се смята, че молителят би могъл да се ползва от закрилата на друга държава, чието гражданство той би могъл да поиска.

За да се преценят евентуални действия на преследване или наличие на реална опасност от тежки посегателства следва да се съобрази актуалната информация за страната на произход на кандидата.

Органът се е позовавал на Справка вх. № МД-02-120/07.03.2025г. на дирекция „Международна дейност“ на ДАБ, която не съдържа релевантна информация относно конкретната бежанска история, свързана с бившата професия на кандидата. В представената справка, включително и представената в съдебно заседание, не се съдържа информация за това какво се случва при завръщане в А. на лица, които са работили за правителството преди вземане на властта от талибаните и какво е отношението към тях. Видно от приложената в административната преписка справка от 23.04.2025 г. съдържаща информация относно актуалната политическа обстановка в А. става ясно, че понастоящем талибанското правителство, което провъзгласи А. за Ислямско емирство на А. (IEA) контролира цялата територия. Действащите талибани са фундаменталистки ислямски националисти. За разлика от други ислямски организации в А. на талибаните липсват международни ислямистки цели. Терористичната организация IS-K в момента действа в А., черпейки вдъхновение от организацията на Ислямската държава в И. и С.. В момента съществуват две общи гледни точки за състоянието на А., независимо от етническата принадлежност. Първо, талибаните и техните поддръжници управляват страната, считайки се за легитимни носители на власт. Второ, опозиционните сили пораждаат съмнения относно формата и легитимността на сегашното правителство. Тези сили се състоят от различни съпротивителни групи, но им липсва стабилно сътрудничество помежду си. Министерството на вътрешните работи на П. на 7 март дало на притежателите на афганистанските гражданство срок до 31 март да се върнат доброволно у дома или да бъдат изправени пред депортиране от 1 април; Министерството на външните работи на талибаните на 24 март е заявило, че е поискало от П. да не „насилствено“ депортира афганистанците, а да ги репатрира „постепенно“. Междувременно И. на 9 март е обявил, нови директиви, които ще позволят на афганистанците да останат само ако попадат в една от шест категории, считано от 20 март; тези, които не отговарят на условията, ще изгубят достъп до здравеопазване, образование, жилище или други основни услуги. По отношение на положението на жените в А., ръководството на талибаните казва, че е разпоредило на афганистанските съдилища да се отнасят справедливо към жените, особено към вдовците, които търсят наследството като най-близка роднини. Групата, която дойде на власт през август 2021 г., заяви също, че е поискала от правителствените министри да разпространяват осведомеността за правата на жените сред населението.

Налице са и други обстоятелства относно специфичното лично положение на кандидата.

Според раздел 4.11.3 на Доклад за страната на Агенцията на ЕС за убежище, завършен през декември 2023 г., който в тази част цитира анализ на BBC Monitoring: По време на конференция, организирана от Датския съвет за бежанците (DRC) на 28 ноември 2022 г., д-р Л. Ш., преподавател по социология в Лондонския университет, сподели знанията си по темата „Рискови фактори на връщащите се в А. лица, фокусирани върху западняка“. Според д-р Ш. онези, които са напуснали след 2021 г., често са били разглеждани като „предатели“ от талибаните. Според д-р Ш. отношението на талибаните е, че хората трябва да останат и да допринесат със своите умения и знания, но в същото време някои отделни членове на талибаните са направили широко разпространени видеозаписи, казвайки, че е грях да се напуска А. и посочват онези, които напускат като грешници. Нещо повече, д-р Ш. заяви, че талибаните са преглеждали внимателно профилите в социалните медии и че впоследствие хората са били обвинявани в морална корупция. Членовете на семействата на хора, които са напуснали, също са били тормозени от талибански служители и съседи според д-р Ш., включително изгонвания и агресивни разпити.

Според раздел 4.11.4 от цитирания доклад на EUAA - Реакции на талибаните спрямо завърналите се: Много държави са спрели депортирането на афганистанци, докато ИОМ984 и Frontex са спрели дейности, улесняващи или придружаващи връщанията в А. (985). Според

раздел 4.11.5 TOLO news съобщава, че завърналите се са изправени пред сериозни икономически предизвикателства и безработица.

Видно от изложената от кандидата бежанска история, същият е пребивавал в други държави вече няколко години, което прави относима към него официалната информация, че може да стане обект на други тежки посегателства, свързани с нечовешко или унизително отнасяне, а именно да бъде обявен за предател, обвинен в морална корупция или за „покварен“ от западната култура. Това обстоятелство, обсъдено съвкупно с вече изнесените данни за отношението към членовете на бившата армия, според съда също навежда на реална опасност от тежки посегателства по чл.9, ал.1, т.2 от ЗУБ спрямо кандидата при евентуално негово връщане в страната на произход.

С оглед установеното основание по чл.9, ал.1, т.2 от ЗУБ за субсидиарна закрила съдът намира за основателни и съобразени с правилното приложение на материалния закон доводите на жалбоподателя за нарушение на принципа за „забрана на връщането“ при постановяване на оспореното решение.

Съдът намира за неприложима към настоящия случай на възможността за вътрешна закрила по смисъла на чл.8 от Директива 2011/95 и чл.9, ал.5 от ЗУБ. В тази насока е и информацията за страната на произход на кандидата, за която не се открива регион, който да не е под контрола на талибаните като субект на преследване при широко разпространена „куртура на отмъщението“. От друга страна и съгласно Съображение 27 от Преамбюла на Директива 2011/95 когато преследването или тежките посегателства се извършват от държавата или от нейни представители, следва да се изхожда от презумпцията, че молителят няма на разположение реална закрила.

Ето защо в тази му част решението в тази част решението следва да се отмени и делото следва да се върне като преписка за ново произнасяне по молбата на жалбоподателя в частта за предоставяне на хуманитарен статут в контекста на наведеното от него съображение за бившата му работа в предишното правителство, като се събере актуална информация относно положението на завръщащи се в А. бивши военни и служители в армията, които са я напуснали при идване на власт на талибаните, какво е отношението към тях при управлението на талибаните, преследвани ли са, обект на заплахи ли са и въз основа на това се прецени дали е реална опасност за живота и здравето на жалбоподателя при завръщането му в А..

**Така мотивиран, Административен съд София – град, I-во отделение, 12-ти състав,**  
**Р Е Ш И:**

**ОТМЕНЯ** по жалба на З. Р., [дата на раждане] в общ. Пачирагам, А., гражданин на А., ЛНЧ: [ЕГН], Решение № 3360 от 12.05.2025 г. на председателя на Държавната агенция за бежанците при МС, в частта, с която на основание чл. 75, ал. 1, и т.4, във връзка с чл.9 от ЗУБ е отхвърлена молбата му за предоставяне на хуманитарен статут.

**ВРЪЩА** преписката на административния орган за ново произнасяне по молбата за международна закрила рег. № ПМЗ-ВР-214 от 20.01.2025 г. при съобразяване на указанията, дадени с настоящето решение.

**ОТХВЪРЛЯ** жалбата на З. Р., [дата на раждане] в общ. Пачирагам, А., гражданин на А., ЛНЧ: [ЕГН], срещу Решение № 3360 от 12.05.2025 г. на председателя на Държавната агенция за бежанците при МС, в частта, с която на основание чл. 75, ал. 1, т. 2, във връзка с чл.8 от ЗУБ е отхвърлена молбата му за предоставяне на статут на бежанец.

**Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните пред Върховния Административен Съд на Република България.**

**съдия:**